Ankenævnet for Forsikring

Den 19. november 2014 blev i sag nr. 86195:

xxxxxx xxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxx xxx
xxxx xxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har indboforsikring i Tryg Forsikring A/S. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har fratrukket 20 % i erstatningen for en række brandskadede indbogenstande. Skaden skete i forbindelse med, at han havde antændt et bål ved sit delvist stråtækte hus. Klageren kræver endvidere 10.000 kr. til dækning af advokatomkostninger.

Selskabet har henvist til, at klageren har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed. Efter sagens indbringelse for nævnet har selskabet anerkendt at udbetale yderligere 5 % af erstatningen. Selskabet har herefter fratrukket 15 % i erstatningen.

I brev af 5/5 2014 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

> "**Sagsfremstilling**
> …
> Skaden opstod den 7. juli 2013 og relaterer sig til en voldsom og altødelæggende brand på klagers beboelsesejendom, beliggende …
>
> Skaden opstod i forbindelse med et af klager etableret mindre bål, som var optændt på et tilrettet bålsted i klagers have. Som følge af en vildfaren gnist fra bålet, blev stråtaget på klagers ejendom antændt og ejendommen med tilhørende indbo udbrændte herefter i det væsentlige.
>
> Ejendommens bygningsforsikring var tegnet hos Topdanmark, mens klagers familie-/indboforsikring var tegnet hos indklagede.

Som bilag 1 vedlægges bødeforlæg af 10. juli 2013 med tilhørende politirapport og fotomappe, idet der således overfor klager, blev rejst tiltale om bøde på kr. 5.000,- som følge af påberåbt tilsidesættelse af beredskabslovens § 71, nr. 1.

Som bilag 2 vedlægges udprint fra www.dmi.dk, som påviser, at den vindhastighed som var på skadestidspunktet kategoriseres som 'svag vind'.

Ved brev af 30. august 2013 (bilag 3) tilkendegav indklagede overfor klager, at man anså den af klager udviste adfærd som værende grov uagtsom, hvorfor man tilkendegav at erstatningen ville blive nedsat med 20 %.

Idet klager ikke kunne anerkende bødeforlægget (jf. førnævnte bilag 1), blev der gennemført retsmøde ved Retten i … den 10. oktober 2013, hvorved Retten ved sin stillingtagen besluttede at tildele klager en advarsel i medfør af retsplejelovens § 900. Rettens afgørelse vedlægges som bilag 4 og udprint af retsplejelovens § 900 med noter fra Karnov som bilag 5.
…
Klagers bygningsforsikring var som anført tegnet hos Topdanmark. Topdanmark tilkendegav ligesom indklagede i umiddelbar forlængelse af skaden, at der kunne være grundlag for at statuere grov uagtsomhed. Dette synspunkt frafaldt Topdanmark imidlertid ved brev af 18. januar 2014 (bilag 10).

I perioden fra 20. februar 2014 til 8. april 2014 har pågået mailkorrespondance mellem undertegnede og indklagedes advokat (vedlægges som bilag 11).

Idet klager finder nedsættelsen af erstatningen med 20 % for uberettiget, er nærværende klagesag blevet nødvendiggjort.

Anbringender:
Det gøres til støtte for de påberåbte påstande gældende;

at indklagede har den fulde bevisbyrde for, at klager har handlet groft uagtsomt, og at indklagede ikke har løftet denne bevisbyrde,

at indklagede således ikke har godtgjort, at klagers adfærd indebar en indlysende fare for den indtrådte skade (jf. den generelt gældende retspraksis om grundlaget for statuering af grov uagtsomhed i forsikringsretlig forstand),

at årsagen til branden må lægges til grund at være en vildfaren gnist, og at den opståede brand må anses for maksimalt at bero på en simpel uagtsom adfærd hos klager,

at de i brev af 22. oktober 2013 (nærværende klages bilag 6) side 2 beskrevne faktiske forhold indebærer, at der ikke foreligger grundlag for statuering af grov uagtsomhed,

at Retten i …'s sanktion i form af tildeling af en advarsel med hjemmel i retsplejelovens § 900, understøtter at den juridiske vurdering af klagers handling ikke med rette kan karakteriseres som værende grov uagtsom, idet det særligt præciseres, at Retten derved har lagt til grund, at alene var tale om en *'ringe forseelse',*

at Topdanmarks vurdering af forholdet er retvisende og bør tillægges betydning,

at eksempelvis afgørelsen UfR.1996.872/2H samt Ankenævnets kendelse 65.984 under-

støtter klagers argumentation, og

at indklagede således ikke har godtgjort et grundlag for nedsættelse af erstatningen.

Særligt i relation til påstanden om dækning af klagers advokatomkostninger, gøres det gældende;

at håndteringen af indklagedes argumentation om grov uagtsomhed er kompleks og juridisk vanskelig, og at sagens karakter, kompleksitet og betydning for klager indebærer, at der er et åbenlyst behov for advokatbistand,

at det - i tilfælde af, at klager får medhold i sin klage - må lægges til grund, at undertegnedes bistand har været påkrævet,

at indklagede derfor bør tilpligtes at afholde rimelige advokatomkostninger for klager, og

at klagers advokatomkostninger overstiger kr. 10.000,-, men at et rimeligt beløb bør fastsættes til kr. 10.000,-."

Hertil har selskabet i brev af 24/6 2014 til nævnet bl.a. bemærket:

"Kunden anmeldte telefonisk den 7. juli 2013, at han havde haft en brandskade, og at alle ejendele var brændt.

Vi rekvirerede med det samme [skadeservice], der tog ud til kunden samme dag.

[Skadeservice] optog bl.a. nogle fotos fra stedet, heraf vedlægges 2 stk. (Bilag 2).

Det ene foto viser, hvordan bålet så ud og dets afgrænsning til det omkringliggende, det andet foto viser, hvor tæt bålet var i forhold til det stråtækte hus.

I perioden herefter blev der udbetalt flere a conto beløb til kunden. Den 25. juli 2013 modtog vi politirapporten.

Af denne fremgik, at vores kunde var sigtet for overtrædelse af Brandlovgivningen/Beredskabsloven ved at have undladt at udvise tilbørlig forsigtighed med ild, idet han afbrændte haveaffald i vindretningen og i en afstand af ca. 4 m fra bygning med stråtag, hvorved stråtaget antændtes og bygningen nedbrændte.

Vores kunde erkendte overfor politiet forseelsen.
…
Af dispositionsrapporten fra politiet på stedet til vagthavende fremgik endvidere, at brandårsagen var et større havebål, der var antændt tæt op af stuehuset. Så tæt, at flammerne fra bålet kunne nå huset, hvor der opstod ild.

Politirapport og politiets fotomappe vedlagt. (Bilag 3).

Skadeafdelingen skrev herefter til vores kunde den 30. august 2013. (Bilag 4)

I brevet orienterede skadeafdelingen kunden om, at vi nedsatte erstatningen, idet vi på baggrund af politirapporten og overtrædelsen af Beredskabsloven var af den opfattelse, at vores kunde havde udvist grov uagtsomhed, hvorfor vi ikke kunne betale fuld erstatning for skaden.

Til grund for vurderingen af, at der var tale om en grov uagtsomhed havde følgende overtrædelser været afgørende:

Beredskabsloven
§ 71. Med bøde straffes
1) den, der ikke udviser tilbørlig forsigtighed med ild, lys, tændstikker, aske, brandfarlige stoffer, og hvad der i øvrigt kan fremkalde eller befordre brand, eller undlader at påse, at personer, der hører til den pågældendes husstand eller virksomhed, udviser sådan forsigtighed.

Der blev udstedt et bødeforlæg på 5.000 kr. for overtrædelsen.

Endvidere henviste vi til Forsikringsaftaleloven § 18, stk. 2, hvorefter det under hensyn til skyldgraden og omstændighederne i øvrigt skal afgøres, om der skal ydes erstatning og i bekræftende fald med hvilket beløb, når skaden er sket på grund af forsikringstagerens grove uagtsomhed.

I dette tilfælde blev erstatningen nedsat med 20 %.

22. oktober 2013 modtog skadeafdelingen herefter brev fra kundens advokat. (Bilag 5)

Advokaten bestred i sit brev, at der var tale om grov uagtsomhed. I den forbindelse henviste han til, at vores kunde ikke kunne anerkende det udstedte bødeforlæg, hvorfor der havde været retsmøde herom den 10. oktober 2013. Retten valgte at give en advarsel i stedet for bødeforlægget.

Advokaten henviste i den forbindelse til Rpl. § 900 stk. 1, nr. 2, hvoraf fremgår, at en advarsel kan tildeles såfremt sagen er egnet hertil på grund af lovovertrædelsens karakter, herunder navnlig fordi der er tale om et førstegangstilfælde af en ringe forseelse.

Det var advokatens opfattelse, at det faktum at vores kunde kun var blevet tildelt en advarsel burde medføre, at vores betragtninger omkring grov uagtsomhed måtte bortfalde.

Advokaten fremførte herefter en række punkter, som han mente måtte have betydning for vores vurdering af sagen.

Trygs advokatafdeling overtog herefter sagen og skrev til kundens advokat den 15. november 2013 (Bilag 6).

Af brevet til kundens advokat fremgik, at vi fortsat ikke kunne anerkende, at vores kunde havde krav på fuld erstatning.
…
I den efterfølgende periode foretoges forskellige udbetalinger til kunden, ligesom kunden efteranmeldte nogle genstande.

16. januar 2014 fremsendte løsøretaksator den endelige opgørelse til vores kunde. (Bilag 7)

Den samlede opgørelse beløb sig til 836.306,10 kr. Herfra blev fratrukket 20 % p.g.a. grov uagtsomhed, selvrisiko på 3.250 kr. og for lidt betalt præmie på 4.624,75 kr., idet huset fejlagtigt var indtegnet med hårdt tag. Den samlede erstatning beløb sig herefter til 436.170,13 kr.

21. januar 2014 vendte kunden tilbage, og gjorde opmærksom på, at han ikke kunne acceptere de 20 %'s fradag, og henviste i den forbindelse til sin advokat. (Bilag 8).

Ankenævnssagen
Af advokatens sagsfremstilling til Ankenævnet fremgår, at skaden opstod i forbindelse med et af klager etableret mindre bål, som var optændt på et tilrettet bålsted i klagers have.

Ud fra de optagne fotos og gerningsstedsbeskrivelsen i politirapporten, er det vores opfattelse, at man på ingen måde kan betragte det pågældende bål som et mindre bål på et tilrettet bålsted i klagers have.

Af bilag 2 fotos optaget af [skadeservice] ses med al tydelighed, at der IKKE er tale om et mindre bål.

Fotos viser, at bålstedet består af nogle spredte løse større sten, der er lagt, men der er ingen decideret afgrænsning ud til græsplænen. Endvidere ses en større forkullet træstamme i bålet, som i politirapporten er beskrevet som 25-30 cm i diameter og 100-120 cm lang. Træstammen, der var lagt på bålet, fylder langt fra bålstedet ud, hvilket giver et fint billede af, hvor stort bålstedet reelt har været.

Hertil kommer, at afbrændingen er sket 4 m fra kanten af bålet over til husgavlen, hvilket er markant mindre end, hvad der er tilladt i henhold til § 16 i Bekendtgørelse 679 af 14. juni 2013 om Brandværnsforanstaltninger ved afbrænding i det fri af halm, kvas, haveaffald og bål m.v.

Advokaten henviser til Ankenævnskendelse 65.984. Imidlertid omhandler den kendelse en sag, hvor en forsikringstager for at fjerne lidt fugt kun ganske kortvarigt brugte en gasbrænder 1,2 m fra taget og er ikke sammenlignelig med nærværende sag, der vedrørte afbrænding af haveaffald over en periode på 11/2 time.

I nærværende sag påstod anklagemyndigheden vores kunde dømt efter Beredskabslovens § 71 nr. 1, jfr. bekendtgørelse 679 af 14. juni 2013 § 16, stk. 1 nr. 2.

§ 16 stk. 1 nr. 2 vedrører afbrænding af haveaffald, og ikke som § 17 afbrænding af bål.

I forhold til § 17 indeholder § 16 stk. 1 nr. 2 **skærpede afstandskrav** i forhold til omkringliggende bygninger, særligt bygninger med letantændeligt tag.

Retten fandt vores kunde skyldig i overtrædelse af § 16 stk. 1 nr. 2.

I henhold til § 16, stk. 1, nr. 2 skal afbrænding af haveaffald ske i en afstand af mindst

10 m fra bygninger med hårdt tag og tag.

30 m fra bygninger med letantændeligt tag.

Ved jævn vind fordobles de nævnte afstande.

Midten af vores kundes bålsted var 4 m fra endegavl og 8 m fra stråtaget. Kanten af bålstedet har således været tættere på end de anførte mål.

For at overholde bekendtgørelsen § 16, stk. 1, nr. 2 skulle bålstedet således have været næsten 4 gange så langt væk fra stråtaget, end det var tilfældet. Og afstandskravet var således langt overskredet.

Alene dette forhold gør, at der er tale om en uagtsomhed, der er så grov, at FAL § 18 kan bringes i anvendelse.

Endvidere er det vores opfattelse, at vores kundes adfærd har indebåret en indlysende eller nærliggende fare for den faktiske indtrådte skade, hvorved der ligeledes foreligger grov uagtsomhed.

Vi skal henvise til ankenævnskendelse 43.127, hvor halmbunker var placeret 10 m fra laden, mens de rettelig skulle have været 30 m fra laden. Ankenævnet fandt, at der i den pågældende sag var tale om grov uagtsomhed og at selskabet var berettiget til at fratrække 20 % i erstatningen.

Endvidere kan vi henvise til ankenævnskendelse 60.537, der ligeledes vedrørte afbrænding for tæt på en bygning. Her var der lavet et bålsted til afbrænding af haveaffald i en afstand af omkring 7 m, hvor afstanden rettelig burde have været 30 m. Også her fandt Ankenævnet, at der forelå grov uagtsomhed, og at selskabet var berettiget til at fratrække 15 % i erstatningen.

Yderligere fremgår det af politirapporten, at vores kunde, da han opdagede røg fra stråtagets nordside gik udenom ejendommen til sydsiden ved gårdspladsen for at hente noget vand /haveslange.

Det er vores opfattelse, at når vores kunde vælger at afbrænde haveaffald så tæt på en stråtækt bygning på en dag, hvor alt var ret tørt, eftersom det ikke havde regnet i flere dage, burde han have sørget for, at vand/haveslange var tilgængeligt lige ved siden af bålet, således at han med det samme kunne have iværksat slukning. I stedet skulle vores kunde gå hele vejen rundt om gården for at hente vand/haveslange.

Inden han nåede derom var der også røgudvikling fra stråtagets sydside.

På baggrund af ovenstående fastholder vi, at vores kunde har udvist grov uagtsomhed ved at afbrænde haveaffald 4 gange tættere på stråtaget end bekendtgørelsen foreskriver, hvorved der har været en indlysende eller nærliggende fare for den faktisk indtrådte skade.

Det forhold, at der jfr. Retsplejeloven § 900 er tale om en førstegangsforseelse af ringe karakter betyder heller ikke, at der ikke kan foreligge grov uagtsomhed.

Retten har ved straffedommen fundet vores kunde skyldig, og vores kunde har ikke protesteret.

Henvisningen i bestemmelsen til 'ringe forseelse' skal som tidligere nævnt ses i forhold til forseelser af alle strafbare forhold i alle love, hvor en bekendtgørelsesovertrædelse proportionalt er 'ringe', mens forseelsens karakter i forhold til en skades (nærliggende) opståen er en helt anden vurdering.

Ikke desto mindre har vores kunde foretaget lignende haveaffaldsbrændinger alt for tæt på den stråtækte bygning i årevis.

Ved en gennemgang af sagen sammenholdt med de nævnte ankenævnssager har vi gjort os overvejelser omkring, hvorvidt nedsættelsen kun burde have været på 15 %. Vi vil lade en

eventuel tvivl komme vores kunde til gode og udbetale yderligere 5 % i erstatning i sagen + renter.

Dette vil ske en af de nærmeste dage.

Vi fastholder herefter et fradrag på 15 % i erstatningen på grund af grov uagtsomhed fra vores kundes side."

Nævnet har fået forelagt bilag – herunder fotos – samt politiets anmeldelsesrapport af 7/7 2013, hvoraf bl.a. fremgår, at politiet ankom til klagerens adresse ca. 15.40. Af rapporten fremgår endvidere bl.a.:

"Gerningsstedsundersøgelsen viste, at FOU …[klageren] forinden branden blev opdaget havde tændt større bål på bagsiden (nord) - ca. 4 mtr. fra husets nordvestlige gavl. I bålet lå en større træstamme med diameter ca. 25-30 cm og ca. 100-120 cm længde, der var flammer fra stammen, som ikke grundet at vindretningen var i sydøstlig retning (mod huset/VNV) - således røgfanen herfra gik hen mod huset og under tagudhænget, herfra over mod sammenbygningen af længen og hovedhuset. (foto 4-7).

Det formodes at en gnist fra bålet er ført i vindretning over mod huset og herfra har ligget og ulmet i stråtaget, som herefter er antændt.

Der skønnedes ikke noget mistænkeligt ved branden, ligesom det skønnedes overvejende sandsynligt at branden var antændt som følge af havebålet.

Brandinspektør … oplyste på stedet, at branden form. var opstået ved at gnister fra bålet havde antændt branden. Han oplyste endvidere at det ikke var tilladt at have bål, bortset fra meget små bål, til at lave f.eks. snobrød med. Han vurderede at bålet ikke var lovligt, ligesom det var antændt alt for tæt på bygning med stråtag, endvidere i vindretningen.

DMI vejr: 19-23 grader C. Klart vejr, lufttryk 103.00 hpa, vind: VNV på 8 km/t med vindstød på 11 kmt."

Af politiets rapport om afhøringen af klageren den 7/7 2013 fremgår bl.a.:

"Afhørte forklarede, at han havde befundet sig på nordsiden af ejendommen, hvor han stod og brændte noget haveaffald af på anlagt bålplads.
Han bemærkede, at der kom lidt røg fra stråtagets nordside - samme side som han befandt sig.
Han gik uden om ejendommen for at hente noget vand/haveslange - kommet om på den anden side af ejendommen - sydsiden med gårdspladsen - så han, at der også kom røg fra stråtagets sydside. Han fik hustruen, …, til at ringe efter brandvæsnet, medens han selv begyndte at sprøjte vand på sydsiden af stråtaget med en haveslange. Der kom mest røg fra tagets sydside.
Han blev ved med at sprøjte vand på taget, indtil brandvæsnet ankom til stedet, dog uden at det tilsyneladende havde nogen brandhæmmende effekt.
Han havde befundet sig ved bålstedet under hele afbrændingen af haveaffaldet, som han var startet med omkring kl. 1400."

Af udskrift af retsbogen vedrørende straffesagen mod klageren fremgår bl.a.:

"Tiltalte har forklaret, at han har anvendt det omhandlede 'bålsted' i mange år uden problemer. Han har målt afstanden fra midten af bålpladsen til den nærmeste gavl (med fast tag) til 5,1 m og 8,1 m fra midten af bålpladsen og til den nærmeste del af stråtaget. Han kan ikke huske de nøjagtige vindforhold den dag, men mener det var svag vind. Han kender ikke afbrændingsbekendtgørelsen.
Han havde lagt nogle paller og en æbletræsstub på bålpladsen for at bage snobrød. Han var ved bålet hele tiden, da han ser det ryger fra skotrenden og kort efter også fra den anden side af huset. Han forsøger at slukke med haveslangen indtil brandvæsenet kommer. Hovedhuset brændte stort set ned.
…
Dommeren oplyste, at sagen kunne afgøres med en advarsel.

Tiltalte ville ikke protestere.

Dommeren gav tiltalte i medfør af retsplejelovens § 900 en advarsel for overtrædelse af beredskabslovens § 71, stk. 1 og bekendtgørelse om brandforanstaltninger nr. 679 af 14. juni 2013 § 16, stk. 1, nr. 2."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"Hvilke typer skader dækker forsikringen
4.1 Brand, lynnedslag og eksplosion mv.
4.1.1
Forsikringen dækker skade på forsikrede genstande som følge af:
4.1.1.1
Brand. Ved brand forstås en løssluppen, flamme- dannende ild, der har evne til at brede sig ved egen kraft.
…
4.1.2 Forsikringen dækker ikke:
4.1.2.1
Skade, der alene består i svidning, smeltning eller småhuller, medmindre skaden er forårsaget af en løssluppen, flammedannende ild (brand), eller der er tale om et skadetilfælde omfattet af afsnit 4.1.1.6.
4.1.2.2
Skade på genstande, der forsætligt udsættes for ild eller varme, medmindre tilfældet er omfattet af afsnit 4.1.1.6."

Nævnet udtaler:

Klagerens hus har et stråtækt tag. Det fremgår af politiets anmeldelsesrapport, at der lå en træstamme med en diameter på ca. 25 - 30 cm og med en længde på ca. 100-120 cm i bålet. Det fremgår af politiets afhøringsrapport, at klageren har oplyst, at han brændte haveaffald af. Af udskriften af retsbogen fremgår, at klageren oplyste, at han havde lagt nogle paller og en æbletræsstub på bålpladsen. Af udskriften fremgår endvidere, at klageren har målt, at der er 5.1 meter til nærmeste gavl med fast tag fra mid-

ten af bålpladsen, og at der er 8,1 meter til nærmeste del af stråtaget fra midten af bålpladsen. Af politiets afhøringsrapport fremgår endvidere, at klageren befandt sig ved bålstedet under afbrændingen, der startede omkring kl. 14.00. Politiet ankom ca. kl. 15.40. Det fremgår endvidere af politiets anmeldelsesrapport: "DMI vejr: … vind VNV på 8 km/t med vindstød 11 kmt." Endvidere fremgår det af rapporten, at røgfanen gik hen mod huset og under tagudhænget og herfra over mod sammenbygningen af længen og hovedhuset. Klageren fik i retten en advarsel for overtrædelse af beredskabslovens § 71, stk. 1 og bekendtgørelse om brandforanstaltninger nr. 679 af 14/6 2013 § 16, stk. 1, nr. 2.

På denne baggrund samt efter en gennemgang af sagens øvrige oplysninger - herunder parternes indlæg og de fremlagte fotografier - finder nævnet, at selskabet har bevist, at klageren har udvist en sådan grad af grov uagtsomhed i forbindelse med det passerede, at nævnet ikke kan kritisere, at selskabet i henhold til forsikringsaftalelovens § 18, stk. 2, har reduceret erstatningen med 15 %.

Herudover finder nævnet, som sagen er oplyst, at det ikke er godtgjort, at selskabets behandling af sagen giver grundlag for at pålægge selskabet at dække klagerens advokatomkostninger.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Svend Bjerg Hansen
Udskriftens rigtighed bekræftes

Carsten Sennels